

KROKUSEN BARNEHAGE

Årsplan 2018 – 2019

Barnehagen er en liten privat heltidsbarnehage med plass for ca 25 barn mellom 0 og 6 år. Vi holder til i et rolig boligområde i Krokemoa. Nærområdet gir oss mulighet for ulike naturopplevelser og aktiv utfoldelse.

Kontakt oss på:

Epost: krokusenbarnehage@gmail.com

Barnehagen: Telefon: 94080891

Styrer: Telefon: 91864619

Innhold:

- 1. Barnehageloven. § 1. Formål
- 2. Barnehagens visjon og verdigrunnlag
- 3. Barnehagens satsningsområder
- 4. Barnehagens innhold: Omsorg
- 5. Lek
- 6. Danning
- 7. Læring
- 8. Vennskap og fellesskap
- 9. Kommunikasjon og språk
- 10. Årshjul. Barn 0 til 2. Høsten 2018
- 11. Årshjul. Barn 0 til 2. Våren 2019
- 12. Årshjul. Barn 3 til 6. Høsten 2019
- 13. Årshjul. Barn 3 til 6 Våren 2019
- 14. Årshjul. Skolestartere
- 15. De syv fagområdene i barnehagen
- 16. Overganger: Når barnet starter i barnehagen
- 17. Overganger innad i barnehagen
- 18. Overgang fra barnehage til skole
- 19. Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- 20. Samarbeid mellom hjem og barnehage
- 18. Årshjul for barnehageåret 2018 - 2019

Barnehagens formål.

- **§ 1. Formål**

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.
- Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.
- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagens visjon og verdigrunnlag.

Vår visjon:

- Et fellesskap preget av trygghet og mestring.

Verdier:

- Barnehagen gjenspeiler samfunnet rundt oss, det vil si at her er det både barn og voksne med ulike kulturer, forskjellige erfaringer og kunnskap, ulike verdier.
- Vi vil jobbe for at vi viser respekt for hverandres forskjellighet og erfaringer.
- At barnehagen preges av anerkjennende kommunikasjon.
- Likeverd.
- At trygghet og trivsel skal gi rom for mestring og videreutvikling.

Barnehagens satsningsområder.

- **Kommunikasjon og språk.**

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnet utvikling.

Som en støtte i dette arbeidet vil vi blant annet bruke nettstedet «Språkløyper»

- **Realfag.**

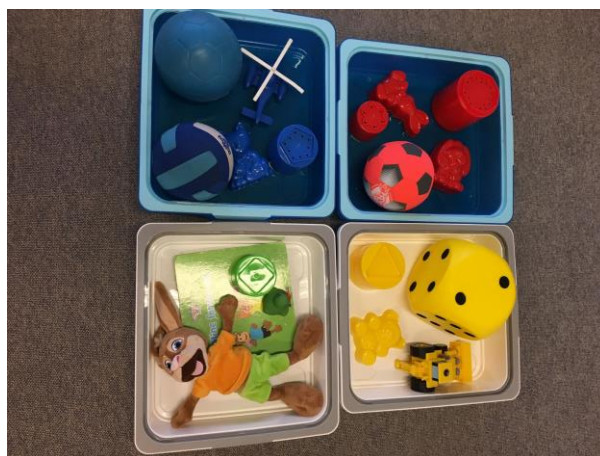
Satsningsområdet i Sandefjord kommune

Som en støtte i arbeidet er

Realfag, Nettverkssamlinger

Nettstedet «Forskerfrø.no»

Nettstedet: «Realfagsløypa»

Barnehagens innhold: Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017. s 19)

- **Personalet skal:**

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

- **Dette gjør vi:**

- Ansatte som bestreber å være gode omsorgsmodeller.
- Rutiner som gir forutsigbarhet og trygge rammer.
- Primæransatte knyttet til hver enkelt gruppe, trygg voksen for barnet.
- Dele barna inni grupper for å gi de følelse av tilhørighet og trygghet.
- Gir oss tid til å se hvert enkelte barn sitt behov gjennom dagen.
- Gir barn positiv respons når de viser omsorg og uttrykker empati med andre barn.
- Oppmuntrer og støtter barn til å selv utføre oppgaver og handlinger.
- Kartlegging for å synliggjøre at ansatte «ser» hvert enkelt barn hver dag.

Barnehagens innhold: Leken

- Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Personalet skal:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Dette gjør vi:

- Barnehagen deles inn i soner for å legge til rette for ulike lekaktiviteter gjennom dagen.
- Utflukter og prosjekter gir felles erfaring som kan være grunnlag for utvikling av leketemaer.
- Personalet tar fram ulike lekematerialer med formål å inspirere barna til ulike typer lek.
- Vi jobber for å se alle barna og bidrar aktivt til at alle skal komme inn i leken.
- Vi er bevisst vår egen rolle i leken og vurderer behovet for om personalet skal være observerende eller deltagende i barnas lek.
- Viser respekt for barn som er i god lek.
- Vi er deltagende og tilstedeværende voksne.

Barnehagens innhold: Danning

- Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.
- I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Personalet skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse..
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Dette gjør vi:

- Vi hjelper barna med å sette ord på ulike følelser, og anerkjenner deres meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Vi har fokus på å vise respekt for hverandres ulikheter og erfaringer.
- Vi har fokus på å støtte og utfordre barnas engasjement og deltagelse i barnehagens fellesskap.
- Fokus på anerkjennende kommunikasjon, at vi er interessert i barnas meninger og handlinger.
- Ha fokus på å få hvert enkelt barn til å prøve å uttrykke sine tanker og synspunkter.
- Ha fokus på å synliggjøre og fremheve barnehagens mangfold og ulikheter på språk og kultur på en positiv måte.
- Legge til rette for arenaer for samtaler der vi sammen kan undre oss, utforske og kanskje finne noen svar.
- Lar barna være med å planlegge og lede samlinger.

Barnehagens innhold: Læring

- I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Personalet skal:

- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem.
- Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Dette gjør vi:

- Jobber for et inkluderende miljø, som gir trygghet og skaper rom for læring.
- Engasjerte og støttende ansatte som legger til rette for samspill, lek og læring.
- Deler barna inn i mindre grupper for lettere å kunne møte hvert enkelt barn sine erfaringer og interesser.
- Undrer oss sammen med barna, er åpne for deres tanker og innspill.
- Lager planer med variert innhold som også gir rom for barns medvirkning.
- Lage planer, både kortsiktige og mer langsiktige som synliggjør hva vi ønsker barna skal få mer kunnskap om på de ulike alderstrinna.
- Er tydelige og støttende som voksne.
- Har fokus på at barna skal oppleve mestring og at deres mening og innspill er betydningsfulle for fellesskapet.

Barnehagens innhold: Vennskap og fellesskap

- Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Personalet skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Dette gjør vi:

- Vi skal legge til rette og støtte barna i lek for å fremme vennskap, og å lære å opprettholde vennskap.
- Vi støtter barna i å ta andres perspektiv, og i å sette ord på deres følelser.
- Vi lærer barna å si «stopp» og holde opp hånden for å sette egne grenser.
- Vi støtter barna i å finne alternative løsninger i konfliktsituasjoner.
- Personalet skal være gode rollemodeller og aktivt deltagende voksne som forbygger, stopper og følger opp uønskede handlinger som mobbing, utestenging, diskriminering og uheldige samspillsmønstre.

Barnehagens innhold: Kommunikasjon og språk

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. I barnehager for samiske barn i samiske distrikt skal barnehagen fremme barnas samiskspråklige kompetanse.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.
- Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Dette gjør vi:

- Ansatte har kunnskap om, og som anerkjenner og responderer på barns ulike måter å uttrykke seg på.
- Ansatte har fokus på at alle barna inkluderes i daglige samtaler og inngår i samspill med andre.
- Øver på turtaking.
- Dele barna inni grupper som skaper trygge rammer for kommunikasjon.
- Ansatte som er bevisst på egen verbal –og non verbal kommunikasjon, som er imøtekommende og tydelige i samspill med barna.
- Bruker mye konkreter i i aktiviteter for å gi barna tydelige språkbilder.
- Fokus på bruk av «normalt» stemmebruk.

Årshjul: Barn 0 til 2 år.

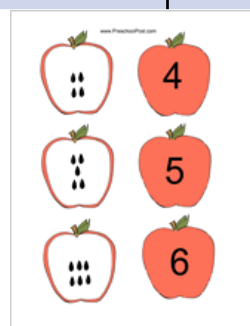
Når	Tema	Hvorfor	Hvordan
August September	Tilvenning. Vennskap og fellesskap	Sørge for at alle barn opplever trygghet, trivsel og tilhørighet i barnehagen	Barn og foreldres medvirkning i hverdagen. Bli kjent med rutiner, barna og hverandre
Oktober	Familien min.	Identitet og tilhørighet Kulturskaping, nærmiljø	Lage hus med bilder av barn og nær familie. Presentere familien Lese bøker
November	Kroppen vår	.Identitetsskaping Begrepslæring Se hvert enkelt barn, barnets selvbilde	Lage helfigurer av hvert barn Hinderløype Fokus på sansene, følelser Språk, begreper Motorikk, sanser Bilde av ansikter
Desember	Advent Jul	Kulturformidling	Adventssamling Juleverksted Lucia, Nissefest
Januar	Eventyr	Kulturformidling Kommunikasjon, språk og tekst Få kjennskap til litteratur	Lese og dramatisere. Samlinger og formingsaktiviteter
Februar	Vinter	Bli kjent med årstidene	Utforske snø, vann, is. Fugler, fuglemat
Mars	Sang og musikk	Bli kjent med instrumenter, sanger Motorikk og begreper	Spille, synge, bevegelse til sang og musikk
April	Påske	Kulturformidling	Påskeverksted Samlingsstunder Sang
Mai	Nytt liv, våren	Natur, miljø og teknikk	Se etter vårtegn, insekter. Sanger og formingsaktivitet
Juni	Livet rundt Bugårdsdammen	Nærmiljø og samfunn Bli kjent med området	Gå på tur. Sang, bøker

Årshjul: Barn 3 til 6 år.

Når	Tema	Hvorfor	Hvordan
August September	Tilvenning Vennskap Brannvernuke	Skape trygghet, inkludering, tilhørighet og felleskap Få kjennskap til brannvern	Barns medvirkning i egen dag. Samlinger Lese bøker Dramatisering Brannvernuke med ulike tema. Besøk fra brannvesenet Dukketheater
Oktober	Høst	Opplive endringene i årstidene / naturen	Turer Bruke naturmateriale til formingsaktiviteter. Farger
November	Realfag «Vi undrer oss»	Tilegne seg kunnskaper om real-fag	Gruppearbeid, bøker. Samlinger med «gode» samtaler Eksperimentering
Desember	Advent Jul	Kultur, tradisjon Høytid	Adventsstund Adventskalender Juleverksted Julefortellinger og sang
Januar	Vinter	Opplive endringene i årstidene /naturen	Turer, eksperimentering med snø og vann, varmt og kaldt Formingsaktiviteter
Februar Mars	Bokserien om «Bukkene Bruse»	Kommunikasjon, språk og tekst. Få kjennskap til litteratur	Bøker og samlinger. Dramatiseringer. Formingsaktiviteter
Mars April	Påske	Kunnskap om tradisjoner, kultur og høytid	Påskeverksted Sanger Samlinger og samtaler
Mai	17. mai	Kjennskap til demokrati og tradisjoner	Samtaler, sanger Aktiviteter
Juni	Insekter sommerfest	Kjennskap til insekter Samhold, felleskap	Turer Insektjakt En god avslutning på barnehageåret

Årshjul: Skolestartere.

Når	Tema	Hvorfor	Hvordan
September Oktober	Bli kjent /tilvenning Trampoline Tall: 1 til 10 Geometriske former	De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skolen	Samtale Ulike oppgaver i trampoline heftet
November	Begrepsforståelse Stor - liten Ukedagene	Få kjennskap til ulike begreper og ukedagene	Oppgaver i trampolineheftet Bruke konkrete Samling
Desember	Advent Jule		
Januar Februar	Språksprell Bokstaven min	Kjennskap til rim og regler Stavelser Få kjennskap til «min» bokstav	Lesestund rim og regler
Mars April	Trampoline Ukedagene	Få kjennskap til oppgaveløsning	Trampolineheftet
Mai Juni	Overgang barnehage-skole Sommerfest	Forventninger til skolestart. En god avslutning på barnehageåret	Gode samtaler Bøker

Fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Kommunikasjon, språk og teks

- Trampoline
- Eventyr.
- fokus på begreper
- høytlesning
- tekstskaping
- samtaler
- spill

Kropp, bevegelse og helse

- Turer
- mat og måltider
- meg- kroppen min
- grovmotoriske leker
- følelser
- sanser

Natur, miljø og teknologi

- naturen og de forskjellige årstidene
- ulike aktiviteter utendørs gjennom året
- hvordan ta vare på naturen
- matproduksjon
-

Antall, rom og form

- spill og puslespil
- konstruksjonslek
- tall og telling, sortering, former
- begrepsforståelse
- eksperimentere

Kunst, kultur og kreativitet

- eventyr
- drama
- ulike formingsaktiviteter
- sangleker

Nærmiljø og samfunn

- tur til bibliotek, kirke, museum
- 17. mai arrangement
- demokrati
- samefolkets dag
- trafikkregler
- brannvern

Etikk, religion og filosof

- høytider
- ulike religioner
- samtaler med barn, undring
- normer og verdier
- FN dagen

Overganger

• Når barnet begynner i barnehagen.

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Dette gjør vi.

- Inviterer nye foreldre til foreldremøte før barnet starter i barnehagen.
- Sender skriftlig informasjon til foresatte med informasjon om oppstart.
- Foreldre får skriv om praktisk informasjon, som hva barnet vil trenge når det starter i barnehagen.
- Barnet får egen garderobeplass og en primærkontakt i barnehagen.
- Individuell tilpassing for hvert enkelt barn og foreldre, om hvor lenge de har behov for å være i barnehagen sammen ved tilvenning.
- Tilpasser rutiner etter barnets behov (dvs søvn, mat, måltider osv)
- Utveksler kontaktinformasjon for å sikre god dialog i tilvenningsperioden.
- Tilbyr oppstartsamtale med evaluering av oppstart og tilvenning.
- Barnehagen ber om informasjon om barnets helse, tillatelser og annen informasjon som det kan være viktig at barnehagen kjenner til for å kunne ivareta barnet på en best mulig måte.

Overganger.

Overganger innad i barnehagen.

- Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.
- Vår barnehage er så liten at barna på småbarn kjenner både barn og voksne som hører til på stor avdeling, dette kan gjøre overgangen innad i barnehagen tryggere.

Dette gjør vi:

- Informerer foreldre om når tid barnet deres vil flytte over på stor avdeling og hvordan vi vil forberede barnet på denne overgangen.
- Vi snakker med barnet om at de snart skal flytte over til stor avdeling.
- Siste halvår før overgang inviteres barna over til stor avdeling når det passer, i starten sammen med en voksen fra småbarn.
- Det utveksles informasjon om barna som kommer over for å sikre at viktig kunnskap om barnet kommer til de som skal overta ansvaret.
- Barnet får ny plass på «stor side» i garderoben.

Overganger.

Overgang fra barnehage til skole.

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. .

Dette gjør vi:

- Egen skolestartergruppe i barnehagen siste året før skolestart.
- Vi har fokus at barna skal bli mer selvstendige, og at de skal mestre på –og avkledning. Toalettbesøk. Vask av hender.
- Kunne vente på tur.
- Trampoline. Pedagogisk materiell for skolestartere. Fokus på begreper, mengder, former, bokstaver. Øve på riktig blyantgrep.
- Fokus på samhandling og sosiale ferdigheter.
- Skolebesøk.
- Fyller ut overgangsskjema i samarbeid med foresatte, sendes til skolen.
- Snakke om og skape forventning til skolestart.
- Ekstra oppmerksomhet på sommerfesten på slutten av året.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet.

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen s.37)
- Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet. Den pedagogiske lederen leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene han/hun er satt til å lede.

Vår pedagogiske virksomhet:

- Rutiner for struktur og organisering.
- Fokus på å se det enkelte barns utvikling og behov.
- Inndeling i små grupper.
- Jevnlig møter og samtaler for å reflektere over egen praksis.
- Det utarbeides årsplan.
- Egen rutine for utforming av planer for barnehagen innhold.
- Det utarbeides månedsplaner for foreldre.
- Det utarbeides interne pedagogiske planer for ansvar og gjennomføring, som også gir rom for barns medvirkning.
- Dokumentasjon i form av skriftlig evaluering, bilder og barnas produkter.
- Foreldre inviteres til medvirkning i foreldremøter og i samtaler, og gjennom SU.
- Evaluering av årsplan på slutten av hvert barnehageår.

Samarbeid mellom hjem og barnehage.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.
- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.
- Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt og verdikonflikt mellom hjemmet og barnehagen.
- Dette gjør vi:
  - Utveksler informasjon daglig ved levering og henting
  - Oppstartssamtaler
  - Tilbud om foreldresamtaler to ganger pr år
  - Tilbud om foreldresamtaler ved behov utenom ordinære tilbud
  - Møter i samarbeidsutvalget
  - Foreldremøter
  - Dugnad
  - Foreldrekaffe
  - 17. mai arrangement
  - Sommerfest

Årshjul for barnehageåret 2018 - 2019

Når	Hva
August	Barnehageåret starter 1. august
September	SU møte
Oktober	Foreldremøte Foreldresamtaler
November	Planleggingsdag Foreldresamtaler
Desember	Luciamarkering Nissefest Barnehagen siste åpningsdag før jul, 21. desember
Januar	Barnehagen åpner igjen 2. januar
Februar	Karneval
Mars	Fastelaven
April	Påske. Barnehagen er stengt fra og med 13. april til og med 22. april
Mai	17. Mai markering Barnehagen er stengt: 01.05, 17.05. 30.05
Juni	Sommerfest: ?
Juli	Barnehagen har feriestengt i ukene: 28, 29, 30 Barnehagen åpner igjen mandag uke 31.

Årsplanen er evaluert juni-18
Årsplanen er godkjent av SU
Dato: 02.10.18